

Dorpshuis Valentijn 2.0 Sterksel

Actieplan

HETPON

Dorpshuis Valentijn 2.0 Sterksel

Actieplan

Britte van Dalen MSc
Drs. Madelon van Duren
Ir. Jolanda Luijten

Colofon

Het PON heeft dit onderzoek verricht in opdracht van 't Heft en Provincie Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant

Auteur(s)

Britte van Dalen MSc
Drs. Madelon van Duren
Ir. Jolanda Luijten

PON publicatienummer

20-22

Datum

maart 2020

© 2020 Het PON

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan het PON geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	De bijeenkomsten	1
2	Actieprogramma Dorpshuis Valentijn	4
	Speerpunt 1: Dorpshuis Valentijn als huiskamer van het dorp	5
	Speerpunt 2: Dorpshuis Valentijn als plek voor activiteiten voor kunst, cultuur en ontspanning	8
	Speerpunt 3: Dorpshuis Valentijn als plek voor professionele en informele hulp voor welzijn, zorg & gezondheid	11
	Speerpunt 4: Dorpshuis Valentijn als kenniscentrum	13
	Speerpunt 5: Dorpshuis Valentijn als plek om professioneel te (net)werken.	16
	Speerpunt 6: Een gebouw dat past bij de eisen van deze tijd	18
	Speerpunt 7: Het dorp als eigenaar en beheerder van Dorpshuis Valentijn	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 1963 is in Sterksel Dorpshuis Valentijn opgericht. Ruim 55 jaar na oprichting vormt het dorps huis nog steeds een centraal ontmoetingspunt in het dorp. Het dorps huis biedt onderdak aan tal van verenigingen, de basisschool gebruikt de sportzaal voor de gymlessen, er is een kleine bibliotheek gevestigd en er zijn plannen om de jeugd weer een vaste plek te geven in het gebouw. Het is echter ook een dorps huis dat toe is aan vernieuwing om ook in de toekomst nog deze centrale rol in het dorp te blijven vervullen. De grote wens van het bestuur van Dorps huis Valentijn is om, naast de huidige functies, de huiskamer van het dorp te worden. Het dorps huis kan in de toekomst een platform zijn om mensen en groepen te verbinden en om nieuwe initiatieven op te zetten en te ondersteunen. Ook wil het dorps huis meer functies onderdak bieden die het dorps belang ondersteunen.¹

Het bestuur van Dorps huis Valentijn heeft gevraagd of het PON samen met overkoepelende organisatie 't Heft, die zich inzet voor de ontwikkeling van toekomstbestendige dorps huizen in de provincie Noord-Brabant, wil meekijken hoe het dorps huis klaargestoomd kan worden voor de toekomst. Het PON heeft vervolgens een aantal bijeenkomsten gehouden met het bestuur en met inwoners van Sterksel. Deze bijeenkomsten hebben uiteindelijk geleid tot dit voorliggende actieplan waarmee het bestuur en de inwoners van het dorp aan de slag kunnen om hun dorps huis toekomstbestendig te maken.

1.2 De bijeenkomsten

In Dorps huis Valentijn hebben een vijftal bijeenkomsten tot dit actieprogramma geleid. Zo is er naast een eerste kennismakingsbijeenkomst, waar de eerste plannen en knelpunten op tafel kwamen, een stakeholdersbijeenkomst geweest en heeft het PON een veerkrachtdialoog gehouden.

Kennismaken met het bestuur

Allereerst was er een kennismakingsbijeenkomst tussen het PON, een vertegenwoordiger van 't Heft en het bestuur van Dorps huis Valentijn. Naast een rondleiding is er gesproken over wat de plannen zijn die er nu liggen met het dorps huis. Zijn er verbouwplannen? Moeten er meer verenigingen komen die gebruik maken van het dorps huis? En hoe wordt Dorps huis Valentijn nu écht de huiskamer van het dorp?

¹ Document Valentijn 2.0, mei 2019.

Stakeholdersbijeenkomst

Op 6 november 2019 vond de eerste bijeenkomst plaats met een aantal stakeholders uit het dorp. Het bestuur van Dorpshuis Valentijn had naast alle verenigingen die gebruik maken van het dorpshuis, nog enkele andere organisaties en verenigingen uit het dorp uitgenodigd voor deze avond.

Aan de hand van vier brainstormborden kregen de ongeveer 35 deelnemers in duo's vijf thema's voorgelegd: 'Welzijn, zorg en gezondheid', 'Ontmoeten, netwerk en werk', 'Leven lang leren en ontwikkelen', 'Vrijtijdsbesteding' en 'Burgerschap'. Per thema mochten zij alles inbrengen wat in hun ogen van belang kon zijn voor het dorp op het

betreffende thema. Vervolgens mochten de deelnemers bij elk geopperd idee aangeven of dit een idee voor het dorp is of meer een idee voor in Dorpshuis Valentijn of dat het een idee is dat (voorlopig) geen prioriteit heeft.

Evaluatie stakeholdersbijeenkomst en voorbereiding dorpsbijeenkomst

De derde bijeenkomst was op 27 november 2019. Hierbij was naast het bestuur van Dorpshuis Valentijn ook een aantal mensen present die bij de stakeholdersavond aanwezig waren. Op deze avond stonden zowel de terugblik op de stakeholdersbijeenkomst als de vooruitblik op de dorpsbijeenkomst centraal. Na een korte terugblik hebben we ons met elkaar gebogen over vijf thema's/vragen die voorgelegd worden aan de dorpsbewoners tijdens de dorpsbijeenkomst.

Dorpsbijeenkomst

Op woensdagavond 15 januari 2020 volgde de dorpsbijeenkomst waarbij de veerkrachtdialoog werd gehouden. De veerkracht dialoog is een 'serious game': een bordspel waarbij in groepjes van maximaal 5 personen, deelnemers gestimuleerd worden om met elkaar in gesprek te gaan en oplossingen te vinden voor een specifiek probleem. Deelnemers konden bij aanvang van de bijeenkomst een keuze maken uit de vijf vooraf opgestelde thema's/vragen. Op basis van deze thema's met bijhorende vraagstellingen, stelden groepjes hun eigen doel vast en bespraken zij met elkaar:

- Wat is hiervoor nodig en waarom?
- Welke concrete acties zijn hier voor nodig?
- Wie kan deze acties uitvoeren?

Bij de dorpsbijeenkomst op 15 januari 2020 waren ongeveer 45 inwoners aanwezig, verdeeld over 9 speltafels. Het was een mix van inwoners, bestuurders, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en een enkele ondernemer.

Onderstaande thema's met vraagstellingen werden deze avond besproken:

1. [Activiteiten \(2 tafels\)](#)
Hoe zorgen we ervoor dat er ook nieuwe activiteiten voor kunst-, cultuur en ontspanning in Dorpshuis Valentijn worden georganiseerd?
2. [Ontmoeting \(3 tafels\)](#)
Hoe zorgen we ervoor dat Dorpshuis Valentijn een ontmoetingsplek wordt voor alle leeftijdsgroepen?
3. [Zorg & Voorzieningen \(1 tafel\)](#)
Hoe kan Dorpshuis Valentijn een rol spelen om 'zorg en voorzieningen dichtbij' te organiseren?
4. [Binding met dorpshuis \(2 tafels\)](#)
Hoe betrekken we alle inwoners (ook van Kloostervelden en de campings) meer bij ons dorpshuis?
5. [Kennis \(1 tafel\)](#)
Hoe zorgen we ervoor dat Dorpshuis Valentijn een plek wordt waar alle inwoners kennis kunnen halen, brengen en delen?

2 Actieprogramma Dorpshuis Valentijn

De diverse bijeenkomsten hebben uiteindelijk geleid tot 7 speerpunten waarop de inwoners van het dorp aan de slag kunnen om Dorpshuis Valentijn toekomstbestendig te maken.

- Speerpunt 1: Dorpshuis Valentijn als huiskamer van het dorp.
- Speerpunt 2: Dorpshuis Valentijn als plek voor activiteiten voor kunst, cultuur en ontspanning.
- Speerpunt 3: Dorpshuis Valentijn als plek voor professionele en informele hulp voor welzijn, zorg & gezondheid, maar ook andere voorzieningen.
- Speerpunt 4: Dorpshuis Valentijn als kenniscentrum.
- Speerpunt 5: Dorpshuis Valentijn als plek om professioneel te (net)werken.
- Speerpunt 6: Een gebouw dat past bij de eisen van deze tijd.
- Speerpunt 7: Het dorp Sterksel als eigenaar en beheerder van Dorpshuis Valentijn, met voldoende vrijwilligers.

De verschillende speerpunten worden hieronder per speerpunt toegelicht.

Speerpunt 1: Dorpshuis Valentijn als huiskamer van het dorp

Doel:

Dorpshuis Valentijn wil een mooie en uitnodigende ontmoetingsplek zijn voor iedereen in Sterksel.

Toelichting:

Dorpshuis Valentijn wil graag letterlijk de huiskamer van het dorp zijn, voor en door alle inwoners van Sterksel. De huiskamer van het dorp moet laagdrempelig en gastvrij zijn. Het moet een ontmoetingsplek zijn die verschillende inloopfuncties heeft. Het liefst is de huiskamer elke dag geopend en wordt bemand door een vrijwilliger (gastheer, -vrouw). Naast ruimte voor spontaan binnenlopen, moeten verenigingen voor of na hun activiteit kunnen aanschuiven aan de bar en moet ook ruimte geboden worden aan de jeugd van Sterksel.

Om dit te realiseren, is een prettige ruimte nodig waar je je vrij voelt om binnen te lopen voor een kopje koffie en een krantje, waar je je betrokken bij voelt en waar je graag komt om anderen te ontmoeten. Vanaf de straatkant is nu moeilijk te zien of er zich mensen in Dorpshuis Valentijn bevinden. Door een gezellige huiskamer te creëren met uitzicht op straat, wordt het voor passanten ook aantrekkelijker om even binnen te stappen.

Het dorps huis moet een plek zijn waar verschillende generaties en doelgroepen (kinderen, pubers, volwassenen en ouderen, nieuwkomers en mensen die geboren en getogen zijn in Sterksel) elkaar ontmoeten en elkaar leren kennen. Iedereen moet actief deel uit (kunnen) maken van de gemeenschap. Een open huiskamer, met een vrije inloop zodat mensen op een laagdrempelige manier binnen kunnen lopen, is belangrijk. Kennismaking met mensen met een andere culturele achtergrond, maatschappelijke positie of een andere generatie neemt de angel weg en kan er voor zorgen dat mensen beter naar elkaar luisteren en er gemakkelijker verbindingen en onderling vertrouwen ontstaat. Bovendien is specifieke aandacht nodig voor de jeugd zodat het dorps huis ook aan hen ruimte biedt om elkaar te ontmoeten en samen activiteiten te ondernemen of te 'chillen'.

Op dit moment zijn veel inwoners van Sterksel al verbonden met het dorps huis, zo kwam duidelijk naar voren in de stakeholdersbijeenkomst en tijdens de veerkrachtdialoog. Echter, er zijn ook nog groepen inwoners van het dorp die op dit moment nog maar weinig feeling hebben met Dorpshuis Valentijn. Dit betreft vooral jongeren tussen de 12-18 en 18-25 jaar en 'jonge ouderen' tussen de 55 en 65 jaar. Daarnaast hebben inwoners van de nieuwbouwwijk Kloostervelden en de bewoners van de camping op dit moment nog weinig binding met het dorps huis. Dit zijn bewoners die veelal hun wortels niet in het dorp hebben. Toch is het belangrijk om hen ook te betrekken bij het dorps huis, mede omdat dit voor hen ook een manier is om te integreren in het dorp en zich verbonden te gaan voelen met het dorp en het dorps huis. Ook voor deze doelgroepen kan het dorps huis een warm welkom bieden.

Zoals gezegd moet iedereen zich prettig kunnen voelen in de huiskamer van het dorp. Het is niet alleen een ontmoetingsplek, maar natuurlijk ook de plek waar verenigingen samenkomen voor hun activiteiten en naderhand nog even blijven 'hangen'. Daarvoor is een gastvrije open sfeer nodig. Door dagelijks geopend te zijn en ruime openingstijden te hanteren waarbij een gastvrouw, -heer bezoekers welkom heet, kan Dorpshuis Valentijn daadwerkelijk de huiskamer van het dorp worden.

Daarvoor zijn een aantal acties noodzakelijk.

Actiepunten	Wat en wie is er nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Richt een werkgroep op die de acties rondom dit speerpunt in gang gaat zetten	- Een aantal geïnteresseerde en gemotiveerde vrijwilligers	- Gebruik hiervoor de lijst met geïnteresseerden uit de veerkrachtdialoog - Spreek mensen rechtstreek aan om hen te vragen
Creëer een gezellige, aantrekkelijk ingerichte ontmoetingsplek met een laagdrempelige inloop	- Gezellig ingerichte ruimte waar iedereen zich welkom voelt met een open (aan de straat gelegen) entree. - Gastheren, gastvrouwen aanwezig - Ruime openingstijden - De mogelijkheid om wat te drinken	- Voldoende vrijwilligers - Laride - Evt een (binnenhuis) architect uit het dorp die vrijwillig mee wil denken over de inrichting van de huiskamer. - Gemeente en Rabobank (als financier)
Activiteiten voor jong en oud organiseren (voor ideeën zie kader)	- Werkgroep / kwartiermaker om start te maken en activiteiten te coördineren - Afhankelijk van de activiteiten: bijvoorbeeld een keuken, gymzaal	Afhankelijk van de activiteiten; - Vrijwilligers - Verenigingen - Ondernemers - Maatschappelijke organisaties - Gemeente
Jeugd ontmoetingspunt oprichten	- Actieve jongeren die de kartrekker willen zijn (in de vorm van een werkgroep) - Spelvoorzieningen naar wens/idee van de jongeren zelf (denk aan airhockey, dartsbord, voetbaltafel, biljart e.d.)	- Vrijwilligers van de KPJ - Jongerenwerk - Jongeren uit het dorp
Verbinding zoeken met de bewoners van Kloostervelden en de campings	- Contact onderhouden met contactpersoon Kloostervelden - Activiteitenkalender ook verspreiden in Kloostervelden/op de camping	- Vrijwilligers - Gemeente

Ideeën voor activiteiten om de inloopfunctie vorm te geven:

- Koffie-uurtjes voor specifieke doelgroepen (bijv. weduwen/weduwnaren, lotgenoten, ouders met kinderen)
- Voorleesochtenden
- Nieuwjaarsreceptie voor hele dorp
- Carnavalsactiviteiten
- Expositie van (Sterkselse) amateurkunst
- Dansavonden voor oudere en jongere inwoners
- Presentatie van clubjes en verenigingen
- Presentatieavonden 'mijn hobby' / 'mijn vereniging'
- Extra eet-activiteiten en eetpunt verder uitbreiden

Ideeën voor activiteiten/voorzieningen rondom Valentijn:

- Betere verbinding maken tussen Kloostervelden en Sterksel

Speerpunt 2: Dorpshuis Valentijn als plek voor activiteiten voor kunst, cultuur en ontspanning

Doel:

Dorpshuis Valentijn moet ruimte bieden aan meer (andere en aanvullende) activiteiten voor kunst, cultuur en ontspanning.

Toelichting:

Op dit moment biedt Dorpshuis Valentijn ruimte aan tal van maatschappelijke, sportieve, recreatieve en culturele activiteiten, die worden georganiseerd door verenigingen en organisaties uit het dorp. De ruimte is er geschikt voor: inwoners van Sterksel kunnen er goed samenkomen om te repeteren, te sporten of met een grote groep te overleggen in bijvoorbeeld de Brabantzaal. We zien dat veel verenigingen hun weg naar het dorps huis weten te vinden. Het onderdak bieden aan verenigingen is belangrijk voor het dorps huis, maar we zien ook dat een aantal verenigingen een steeds ouder ledenbestand heeft. Een aantal verenigingen heeft zich de afgelopen jaren moeten opheffen, denk aan het volksdansen.

Eén van de taken van een dorps huis is het aanbieden van ruimtes voor de activiteiten van verenigingen uit het dorp. Het is belangrijk dat deze taak bij het dorps huis blijft. Daarbij is het ook belangrijk om te beseffen dat een diversiteit aan verenigingen ook een diversiteit aan bezoekers met zich mee brengt, zodat het dorps huis een vertrouwde/bekende plek voor alle doelgroepen wordt. Het is daarom essentieel dat er actief gezocht wordt naar vernieuwende activiteiten en combinaties van bestaande activiteiten. Het liefst activiteiten die naast het huidige publiek ook andere doelgroepen (jongeren, mensen met dementie, mensen die eenzaam zijn, statushouders, bewoners van de nieuwbouwwijk) binnen de muren van het dorps huis brengt.

Door verenigingen en activiteiten te concentreren in Dorps huis Valentijn kunnen deze elkaar inspireren en/of versterken door onderling kennis of materialen uit te wisselen. De achterliggende gedachte is dat dit zal helpen om meer Sterkselse clubs in het dorp te houden zodat er een breed aanbod van verenigingen en activiteiten in de gemeenschap komt en blijft.

Tevens biedt een diversiteit aan activiteiten de mogelijkheid voor inwoners om in brede zin kennis te maken met kunst, cultuur, sport en recreatie dicht bij huis.

Behalve het onderdak bieden aan verenigingen, kan Dorps huis Valentijn ook zelf activiteiten initiëren en organiseren. Tijdens de bijeenkomsten zijn er een tal van mogelijke activiteiten geopperd (zie het kader).

Het is bovendien belangrijk dat bij alle inwoners bekend is welke activiteiten worden aangeboden en dat de toegang tot deze activiteiten laagdrempelig is voor iedereen. Om de gehele Sterkselse gemeenschap te bereiken, is het belangrijk een verscheidenheid aan communicatiekanalen in te zetten om de gemeenschap te informeren en te mobiliseren. Vanzelfsprekend is het van belang om deze kanalen up-to-date te houden.

Bij alle activiteiten moet steeds bedacht worden hoe je ook andere doelgroepen erbij kunt betrekken en kunt uitnodigen deel te nemen aan de activiteiten.

Actiepunten	Wat of wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Richt een werkgroep op die de acties rondom dit speerpunt in gang gaat zetten	- Een aantal geïnteresseerde en gemotiveerde vrijwilligers	- Gebruik hiervoor de lijst met geïnteresseerden uit de veerkrachtdialoog - Spreek mensen rechtstreek aan om hen te vragen
Organiseren nieuwe activiteiten (voor concrete ideeën, zie kader)	- Verenigingen en vrijwilligers die samen nieuwe activiteiten willen opzetten - Inzicht krijgen in de aanwezige capaciteiten van het dorp	
Vrijblijvende kennismaking met sportactiviteiten in Sterksel	- Sportworkshops, verschillende sporten die zichzelf presenteren en waar je aan mee kunt doen - Sportruimte	- Vertegenwoordigers van sportverenigingen
Activiteiten meer voor het voetlicht brengen	Een PR-werkgroep (bestaande uit bestuur dorps huis, vormgever, drukker, vrijwilligers) die aan de slag gaat met: - Jaaroverzicht maken van alle activiteiten in het dorps huis - Driemaandelijke huis-aan-huis krant met activiteiten in dorps huis - Duidelijker aanwezig zijn op social media, virtueel plein en kabelkrant (narrow casting) in dorps huis en winkel.	- Grafisch ontwerper (heeft zich gemeld bij dorpsavond) - Virtueel plein - Kabelkrant (narrow casting)

Ideeën voor activiteiten in Dorpshuis Valentijn:

- Nieuwe sportactiviteiten (koersbal, biljart, badminton, judo)
- Creatieve cursussen organiseren (handwerklessen, naailessen, schilderen, keramiek) evt. in samenwerking met volksuniversiteit
- Filmavonden/filmvoorstellingen
- Theatervoorstellingen, cabaret, toneelvoorstellingen, try outs van jonge cabaretiers
- Kookcursussen voor verschillende doelgroepen (kinderen, volwassenen, ouderen)
- Bierproefavond/wijnproefavond
- Hobby/knutselclub voor kinderen
- Clubavond voor de jeugd, KPJ-avond jeugd 12+

Speerpunt 3: Dorpshuis Valentijn als plek voor professionele en informele hulp voor welzijn, zorg & gezondheid

Doel:

Dorpshuis Valentijn dient een plek te zijn waar allerlei voorzieningen (onder meer welzijn, zorg en gezondheid) een plek vinden.

Toelichting:

Zoals in iedere gemeenschap zijn er ook in Sterksel mensen die kwetsbaar zijn. Ook het dorpshuis kan een functie vervullen in het signaleren en aanpakken van eenzaamheid, stille armoede of hulpvragen op het gebied van zorg en welzijn. Het is daarbij belangrijk om goed te inventariseren wie wat nodig heeft. Positieve gezondheid is hierbij het uitgangspunt. Wat kunnen mensen wel in plaats van niet.

Er zijn mensen en organisaties nodig om vraag en aanbod van hulpdiensten bij elkaar te brengen. Belangrijk aandachtspunt is vraagverlegenheid. Mensen moeten worden verleid om hulp te vragen, hulp te accepteren en mee te doen aan activiteiten in het dorpshuis. Persoonlijke benadering werkt hiervoor het beste.

Dorpshuis Valentijn kan een bijdrage leveren aan de integratie van kwetsbare groepen in de samenleving. Een inclusieve samenleving is daarbij het uitgangspunt. Er kunnen verschillende vormen van dagopvang en dagbesteding worden geboden in het gemeenschapshuis; zichtbaar en gemakkelijk toegankelijk; midden in de samenleving.

Ook kunnen bepaalde zorgaanbieders een plek krijgen in het gemeenschapshuis. Dit kan in de vorm van permanente huisvesting in het gebouw of door het organiseren van inloopsprekken. Professionele en vrijwillige zorg- en hulporganisaties kunnen samenkomen in Dorpshuis Valentijn om met elkaar te sparren, formele en informele zorg met elkaar te verbinden en barrières te slechten.

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Richt een werkgroep op die de acties rondom dit speerpunt in gang gaat zetten	- Een aantal geïnteresseerde en gemotiveerde vrijwilligers	- Gebruik hiervoor de lijst met geïnteresseerden uit de veerkrachtdialoog - Spreek mensen rechtstreek aan om hen te vragen
Organiseren zorg- en hulpdiensten (voor concrete ideeën zie kader)	- Vrijwilligers ondersteund door professionals - Afhankelijk van diensten/voorzieningen (bijv. keuken, ruimte)	- Cordaad Welzijn
Ruimte bieden aan professionele zorgaanbieders (voor concrete ideeën zie kader)	- Multifunctionele spreekkamer of eigen vaste ruimte (afhankelijk van mogelijkheden en bouwplannen)	

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Organiseren themabijeenkomsten op het gebied van zorg, welzijn en gezondheid (zie ook speerpunt 4)		

Concrete ideeën voor activiteiten/voorzieningen in Dorpshuis Valentijn:

Ideeën voor zorg- en hulpdiensten

- Mantelzorgpunt
- Voorlichting over buurtcontactpersoon
- Voorlichting over diensten Graaggedaan en AutoMaatje

Plek bieden aan professionele zorgaanbieders:

- Consultatiebureau
- Bloedprikken behouden
- Beweegactiviteiten voor kinderen en ouderen
- Pedicure
- Podotherapeut
- Fysiotherapie
- Praktijkondersteuner

Overige ideeën:

- Gezonder assortiment in de bar
- Voorlichting over buurtcontactpersoon

Speerpunt 4: Dorpshuis Valentijn als kenniscentrum

Doel:

Dorpshuis Valentijn moet een plek worden waar alle inwoners kennis kunnen halen, brengen en delen.

Toelichting

Het is met het oog op de toekomst belangrijk dat alle inwoners van Sterksel kunnen blijven meedoen in de samenleving. Dat ze hun leven lang kunnen en blijven leren en zich

ontwikkelen. Door de digitalisering en een steeds complexer wordende samenleving is het belangrijk dat er oog en ruimte is voor alle inwoners van het dorp. Ook voor zij die deze veranderingen minder goed kunnen bijbenen. Er zijn nog steeds mensen die niet over internet beschikken. Hoe kun je mensen leren om met veranderingen en bijvoorbeeld technologische voorzieningen om

te gaan? Het is gewenst dat deze groep burgers op een centrale plek in hun eigen gemeenschap terecht kan voor hulpvragen en kennis kan halen, brengen en delen. Deze plek moet laagdrempelig en toegankelijk zijn, waar iedereen zich welkom voelt. Doordat de bibliotheek is geïntegreerd in het dorpshuis, kan deze een belangrijke rol spelen in de kennisfunctie van het dorpshuis en invulling geven aan een leven lang leren en ontwikkelen. De Rabobank heeft inmiddels middels een subsidie gezorgd voor een personal computer en voor aanpassingen aan de kasten van de bibliotheek.

Maar er zijn ook andere mogelijkheden om Dorpshuis Valentijn in te zetten als een plek waar kennis gedeeld kan worden. Het dorpshuis kan de samenwerking aangaan met bewoners(organisaties) en verschillende maatschappelijke partners, zoals de gemeente, GGD, Cordaad Welzijn, politie, welzijnswerkers, wijkverpleegkundige et cetera. Deze samenwerking kent veel verschillende vormen en invullingen. Zo kunnen er vaste inloopsprekuren worden ingericht, zodat mensen op vaste tijden met hun vragen terecht kunnen. Ook kunnen zowel de professionele partners als inwoners(organisaties) informatiebijeenkomsten en cursussen organiseren over uiteenlopende onderwerpen.

Door met elkaar samen te zitten, kennis uit te wisselen en van elkaar te leren ontstaat 'kruisbestuiving' en kunnen mensen zowel kennis bieden, halen en delen. Ook dit is een belangrijke vorm voor persoonlijke ontwikkeling.

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Richt een werkgroep op die de acties rondom dit speerpunt in gang gaat zetten	- Een aantal geïnteresseerde en gemotiveerde vrijwilligers	- Gebruik hiervoor de lijst met geïnteresseerden uit de veerkrachtdialoog - Spreek mensen rechtstreek aan om hen te vragen
Fysiek loket bieden (ombudsfunctie/vraagbaak) waar inwoners terecht kunnen met al hun vragen	- Vrijwilligers of professionals die vraagbaak bemensen (ombudsman) - Signaleren en verleiden van mensen die hulp nodig hebben (bijvoorbeeld laaggeletterden, digibeten, mensen zonder sociaal netwerk et cetera) - Doorverwijzen naar juiste instanties (en indien aanwezig naar spreekuur van betreffende instantie in het dorpshuis (zie volgende punt) - Hulp bieden bij praktische vragen ((belasting) formulieren invullen, gebruik digitaal loket, internetbankieren, pinnen, skypen en dergelijke) - Informatiefolders van organisaties en overheid/gemeente	- Bestuur dorpshuis - Bibliotheek - Gemeente - Vrijwilligers (met kennis van zaken: formulierenhulp) - Buurtcontactpersonen
Organiseren inloopsprekuren door maatschappelijke organisaties in het dorpshuis (zie kader)	- Een spreekkamertje - Samenwerking en afstemming met organisaties	
Bibliotheekfunctie behouden en waar mogelijk uitbreiden	- (Vrijwillige) bibliotheekmedewerker - Collectie up-to-date houden	- Ondersteuning vanuit bibliotheek Dommeldal
Digitaal loket ontwikkelen	- Website met informatie over diverse onderwerpen (nader te bepalen) - Bekendheid geven aan digitaal loket - Computer met toegang tot digitaal loket in dorpshuis - Gratis toegankelijk netwerk (internet) in dorpshuis – internetcafé uitbreiden - Zuil met informatie van bijvoorbeeld de gemeente	- Bibliotheek - Virtueel plein

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Organiseren informatiebijeenkomsten over specifieke thema's (voor concrete ideeën zie kader)	- Sprekers - Goede PR van bijeenkomsten - Goed zaal met voorzieningen t.b.v. presentaties (beamer, scherm, geluidsinstallatie e.d.)	- Maatschappelijke organisaties - Bewoners met een passie/hobby - Verenigingen - Bibliotheek
Bekendheid geven aan cursusaanbod / informatiescherm over de activiteiten in het dorp(shuis) met de data	- Maken activiteiten en scholingskalender met overzicht van cursus/trainingsaanbod in Sterksel - Verspreiden overzicht via diverse communicatiekanalen / informatiescherm	
Verbreden cursusaanbod (voor concrete ideeën zie kader)		
Repair-café opzetten	- Bestuur dorps huis - Ruimte met materialen	- Kijken naar voorbeeld Leende

Concrete ideeën voor activiteiten rondom kennis in Dorps huis Valentijn:

Organiseren informatie(bijeenkomsten):

- Lezingen in het dorps huis
- Leesgroepen; praatgroepen om van elkaar te leren
- Internetcafé uitbreiden
- Computerhulp/digitale ondersteuning
- Informatiepakket voor nieuwe inwoners van Sterksel verkrijgbaar in het dorps huis
- Kranten, tijdschriften en folders neerleggen op de leestafel van de huiskamer van het dorp
- Informatiehoek over wat er te beleven is in Sterksel, folderrek, korte presentatie van verenigingen
- Kennis in het dorp bij elkaar brengen, bijvoorbeeld het bord bij de SPAR

Organiseren cursussen/trainingen (verbreden cursusaanbod)

- Huiswerkbegeleiding
- Computercursus

Spreekuren:

- Zorgmakelaar ook in Sterksel
- Spreekuur wijkverpleegkundige
- Spreekuur Jongerenwerker
- Inloopsprekuren gemeente: Gemeente dicht bij Sterksel brengen

Speerpunt 5: Dorpshuis Valentijn als plek om professioneel te (net)werken.

Doel:

Dorpshuis Valentijn als een aantrekkelijke plek voor ondernemers om te (net)werken en waar zij hun activiteiten kunnen presenteren.

Toelichting

Het dorpshuis kan tevens een (flex)werkplek bieden voor ondernemers, zzp'ers en studerende jongeren.

Zoals reeds eerder aangegeven is het voor de door- en toekomstontwikkeling van gemeenschapshuizen belangrijk dat zij een bredere verbindende functie gaan vervullen. Ook met betrekking tot lokale ondernemers en zzp'ers kan Dorpshuis Valentijn een verbindende functie gaan vervullen. Het dorpshuis kan flexwerkplekken bieden en bijvoorbeeld een vergaderruimte of spreekkamer waar ondernemers, die vanuit huis werken, klanten kunnen ontvangen.

Het gezamenlijk kunnen werken in het gemeenschapshuis biedt tevens de mogelijkheid voor ondernemers om elkaar daar te kunnen ontmoeten, met elkaar te kunnen sparren en misschien zelfs wel te komen tot samenwerking. De flexwerkplekken zouden ook prima studeerplekken zijn voor studenten en om in contact te komen met lokale ondernemers in het dorp.

Daarnaast zouden er evenementen voor ondernemers kunnen worden georganiseerd zoals netwerkbijeenkomsten of bijvoorbeeld een ondernemers- of stagemarkt om werkgevers en (potentiële) werknemers met elkaar in contact te brengen.

Actiepunten	Wat en wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Creëer plek voor ondernemers, zzp'ers, studenten e.d. om te werken en vergaderen	- Wifi - Gevarieerd aanbod voor koffie/thee - Flexplekken, werktafels / vergader- of overlegplek	
Ondernemers en Sterkselse inwoners met elkaar verbinden (voor concrete ideeën zie kader)	- Stagemarkt en/of open bedrijvendagen organiseren	- MKB - SPAR
Mogelijkheid voor pakketloket / afhalen van pakketjes		
Inkoop van het dorpshuis bij de lokale leveranciers		- SPAR - MKB

Ideeën voor activiteiten in Dorpshuis Valentijn:

- Ruimte bieden aan netwerkorganisaties als de Rotary, voor vergaderingen of lezingen
- Ondernemerscafé, netwerkbijeenkomsten
- Presenteren van producten van ondernemers in Sterksel, een markt voor streekproducten
- In informatiehoek over activiteiten in Sterksel ook de mogelijkheid bieden om ondernemers zichzelf te presenteren

Speerpunt 6: Een gebouw dat past bij de eisen van deze tijd

Doel:

Een aantrekkelijk en functioneel gebouw dat voldoet aan de (toekomstige) ruimtelijke wensen en behoeften van het dorp.

Toelichting:

Naast de realisatie van een gezellige en open ontmoetingsruimte die fungeert als huiskamer van het dorp heeft het bestuur van Dorpshuis Valentijn een aantal praktische wensen. Zo is de huidige indeling niet meer van deze tijd. Er is in de afgelopen 55 jaar her en der bijgebouwd en dat maakt dat het gebouw op dit moment niet handig is ingedeeld en dat ruimtes niet optimaal te gebruiken zijn. De keuken die voor diverse activiteiten gebruikt wordt, is gedateerd (1999) en zal op termijn gemoderniseerd moeten worden. Een bijkomend punt hier is dat het dorps huis niet goed te verwarmen is (oude verwarmingsketels) en dat de energierekening erg hoog is.

Om het gebouw functioneel te houden en ruimte te bieden voor de plannen en ideeën die in de voorgaande speerpunten zijn uitgewerkt is een verbouwing gewenst (of beter gezegd: noodzakelijk). Hiervoor worden met ondersteuning van Laride al plannen gemaakt. Deze

plannen voorzien in een ingrijpende verbouwing. De plannen zijn nog niet verder uitgewerkt, omdat het bestuur eerst de werksessies en dit actieplan wilden afwachten om te kijken of hier nog andere wensen uit komen die dan in de verbouwplannen meegenomen kunnen worden.

Actiepunten	Wat en wie is er nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties die kunnen helpen
Richt een werkgroep op die de acties rondom dit speerpunt in gang gaat zetten	- Een aantal geïnteresseerde en gemotiveerde vrijwilligers	- Gebruik hiervoor de lijst met geïnteresseerden uit de veerkrachtdialoog - Een architect uit het dorp die vrijwillig mee kan denken over de inrichting - Spreek mensen rechtstreek aan om hen te vragen
Aanpassing van het gebouw zodat het beter de functie van het dorpshuis dient	- Uitwerken welke ruimtelijke wensen/eisen de voorgaande speerpunten stellen aan het gebouw - Opstellen programma van eisen voor het nieuwe gebouw - Budget voor een verbouwing - Vrijwilligers (inzet zelfwerkzaamheid)	- Laride - Gemeente, bank (als financier) - (toekomstige) Gebruikers van het gebouw (zelfwerkzaamheid)

Ideeën voor verbouwing:

- Foyer aanpassen en vergroten (aantrekkelijke huiskamer)
- Hoofdingang verplaatsen
- Ruimte voor flexplekken
- Multifunctionele spreekkamer(s)
- Eventueel vaste ruimtes voor professionele (zorg)aanbieders
- Laagdrempelige plek voor Bibliotheek
- Ruimte voor folders, informatie, producten van ondernemers en dergelijke
- Ruimte voor de jeugd
- Efficiënter inrichten/gebruiken van de keukenvoorziening
- Een frisse nieuwe uitstraling in het dorpshuis
- Verduurzamen gebouw (vernieuwen installaties)
- Logische routing in het gebouw

Speerpunt 7: Het dorp als eigenaar en beheerder van Dorpshuis Valentijn

Doel:

Dorpshuis Valentijn wordt beheerd en geëxploiteerd als een gezonde sociale onderneming, waar naast een bestuur ook de rest van de Sterkselse bewoners zich verantwoordelijk voor voelt.

Toelichting:

Uiteindelijk zou het hele dorp zich verantwoordelijk moeten voelen om de hiervoor geschetste speerpunten gestalte te geven. Dit betreft een proces dat je met elkaar in gaat. Bij de start denken we dat het verstandig is dat er eerst enkele partijen/personen worden gezocht die de beweging willen dragen en zich willen inspannen om de speerpunten te (helpen) realiseren. Een groep die zich eigenaar voelt en verantwoordelijk wil zijn om die nieuwe centrale ontmoetingsplek met al de daaraan verbonden ambities te realiseren, te beheren en te exploiteren.

Wij denken daarbij aan partijen die nu al zeer veel gebruik maken van Dorpshuis Valentijn en organisaties die hun doelstelling vanuit het toekomstige dorps huis nog beter kunnen waarmaken. Concreet gaat het dan om bijvoorbeeld Muziekvereniging de Heerlijkheid, KBO Sterksel en Bibliotheek Sterksel als huidige gebruikers. Daarnaast zouden ook 'nieuwe partners' zich kunnen verbinden aan het realiseren, beheren en exploiteren van Dorpshuis Valentijn. Daarbij denken we aan de SPAR, zorgaanbieders, MKB, horeca in Sterksel, de camping, vertegenwoordigers van de Kloostervelden, de school en (andere) vertegenwoordigers uit de kringen van cultuur, sport, jeugd.

Uitgangspunt is te komen tot een exploitatie waarin Dorpshuis Valentijn werkt als een sociale onderneming. De behaalde directe financiële en maatschappelijke winst moet ervoor zorgdragen dat de onderneming zelfstandig zonder structurele exploitatiesubsidie kan draaien. Zo vraagt bijvoorbeeld de functie van huiskamer om een ander verdienmodel. Om vrije inloop te stimuleren is het namelijk niet mogelijk huur in rekening te brengen voor het gebruik van de ruimte. Hiervoor zal een herziening van het huidige exploitatiemodel nodig zijn.

Een actief dorps huis als sociale onderneming, draait voor een belangrijk deel op actieve en betrokken vrijwilligers. Om te komen tot een huiskamer van het dorp waar verenigingen, dorpsbewoners en nieuwe initiatieven een plek vinden, is het belangrijk om actief te blijven investeren in de vrijwilligers. Daarvoor is het belangrijk om goed zicht te hebben op het potentieel dat in het dorp aanwezig is.

Dorpshuis Valentijn is voor het dagelijks functioneren en de activiteiten sterk aangewezen op de inzet van vrijwilligers. De vrijwilligers zijn veelal wat ouder en doorgaans bij meer dan één activiteit betrokken. Het is dus zaak om nieuwe vrijwilligers te vinden die, als er nieuwe activiteiten ontplooid gaan worden in het dorps huis, de kar willen gaan trekken. Het is dan ook belangrijk te komen tot verjonging van de vrijwilligerspopulatie en samenwerking te blijven zoeken met andere organisaties en verenigingen in het dorp.

Actiepunten	Wat of wie is nodig?	Ideeën voor mensen of organisaties
Instellen van een werkgroep die fungeert als trekker om de speerpunten te realiseren en Dorpshuis Valentijn te beheren en exploiteren	- Bestuur dorpshuis met een paar actieve kartrekkers	- Deelnemers stakeholdersbijeenkomst of dorpsbijeenkomst - Spreek mensen rechtstreeks aan om hen te vragen
Voortdurende aandacht voor behoud en aanboren van nieuw potentieel aan vrijwilligers	- Inzicht krijgen in het potentieel van het dorp → waar bevindt zich de kennis van de inwoners (wie kan waarvoor gevraagd worden?) - Blijf in contact met inwoners die gebruik willen maken van het dorpshuis	
Komen tot een nieuw verdienmodel om dorpshuis als sociale onderneming te exploiteren	- Voorbeelden van andere dorpshuizen bekijken	

HETPON

OPGERICHT IN
1947

GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

20

INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

SPECIFIEKE THEMA'S

- > VEERKRACHT
- > RUIMTE EN ENERGIE
- > OMGEVING
- > ARBEID
- > CULTUUR
- > ERFGOED
- > MIGRATIE
- > PARTICIPATIE
- > JEUGD
- > STURING

ONZE OPDRACHTGEVERS

- > PROVINCIES
- > GEMEENTEN
- > ZORG- EN WELZIJNSINSTELLINGEN
- > FONDSEN

Over het PON

Passie voor samen leven

Het PON is een kennisonderneming in het hart van de samenleving. We halen meningen en voorkeuren uit de samenleving op over alles wat mensen bezig houdt. Bij de mensen zelf, in nauwe samenwerking met die mensen. Die voorkeuren en meningen onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methodieken. Emoties verbinden we aan feiten, kennis koppelen we aan beleving. We leggen dwarsverbanden die op het eerste gezicht niet zo vanzelfsprekend zijn. En soms ontwrichten we.

Met die uitkomsten en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Of ze nu bij een gemeente, provincie, woningcorporatie of zorginstelling werken. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon.nl
www.hetpon.nl